

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

१	व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे नांव	सी सी इन तारतंत्री मदतनीस (३०२१३९)																																	
२	तुकडी निहाय विद्यार्थी संख्या	२५ विद्यार्थी																																	
३	अभ्यासक्रमाचा कालावधी	६ महिने																																	
४	प्रकार	अर्धवेळ																																	
५	आठवडयातील कामाचे दिवस	६ दिवस																																	
६	प्रती दिन कामाचे तास	४ तास																																	
७	अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक जागा	प्रॅक्टिकल लॅब = २०० चौरस फूट वर्गखोलीकरीता = २०० चौरस फूट एकूण = ४०० चौरस फूट																																	
८	प्रवेश अर्हता	साक्षर																																	
९	प्रस्तावना व उद्दिष्ट	घरगुती तसेच विद्युत ठेकेदाराकडे वायरमन सहाय्यक																																	
१०	रोजगार संधी	इलेक्ट्रीशियन, वायरमन, इलेक्ट्रीकल दुकानामध्ये हेल्पर. बॅटरी चार्जिंग व विक्रीसाठी स्वयंरोजगार.																																	
११	शिक्षकांची शैक्षणिक अर्हता	डिप्लोमा किंवा सर्टिफिकेट कोर्स इन कन्सल्ट फील्ड																																	
१२	शिक्षण पध्दती	<div>Training System Per Week</div> <table><tr><td>सैध्दांतिक</td><td>प्रात्यक्षिक</td><td>एकूण</td></tr><tr><td>६ तास</td><td>१८ तास</td><td>२४ तास</td></tr></table>						सैध्दांतिक	प्रात्यक्षिक	एकूण	६ तास	१८ तास	२४ तास																						
सैध्दांतिक	प्रात्यक्षिक	एकूण																																	
६ तास	१८ तास	२४ तास																																	
१३	परीक्षा पध्दती	<table><tr><th>Sr. No.</th><th>Paper Code</th><th>Name of Subject</th><th>TH/PR</th><th>Hours</th><th>Max. Marks</th><th>Min. Marks</th></tr><tr><td>1</td><td>30213921</td><td>बेसिक ऑफ वायरींग प्रॅक्टिकल</td><td>PR-I</td><td>6 HRS</td><td>200</td><td>100</td></tr><tr><td>2</td><td>30213922</td><td>बेसिक ऑफ इलेक्ट्रीकल ॲप्लायन्सेस</td><td>PR-II</td><td>6 HRS</td><td>200</td><td>100</td></tr><tr><td></td><td></td><td>Total Marks</td><td></td><td></td><td>400</td><td>200</td></tr></table>						Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks	1	30213921	बेसिक ऑफ वायरींग प्रॅक्टिकल	PR-I	6 HRS	200	100	2	30213922	बेसिक ऑफ इलेक्ट्रीकल ॲप्लायन्सेस	PR-II	6 HRS	200	100			Total Marks			400	200
Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks																													
1	30213921	बेसिक ऑफ वायरींग प्रॅक्टिकल	PR-I	6 HRS	200	100																													
2	30213922	बेसिक ऑफ इलेक्ट्रीकल ॲप्लायन्सेस	PR-II	6 HRS	200	100																													
		Total Marks			400	200																													

अभ्यासक्रम :- तारतंत्री मदतनीस**प्रेक्टिकल - १ - बेसिक ऑफ वायरिंग प्रेक्टिकल**

१.	काम करताना घेण्यात येणारी, सुरक्षितता, प्राथमिक उपचार व कृत्रीम श्वसन कसे करावे याबद्दल माहिती. तारतंत्रीच्या साधनांची सुरक्षित हाताळणी
२.	पि.व्ही.सी. केसिंग केपींग वायरिंग, फॅन रेग्युलेटरचा उपयोग
३.	आर्मड पॉवर केबलच्या सहाय्याने वायरिंग करणे.
४.	गुप्त (कन्सिल्ड) वायरिंग
५.	प्राथमिक व दुय्यम बॅटरीची निगा व उपयोग करणे.
६.	आसपास असलेल्या लाईटींग सर्कीटला भेट देऊन त्यांचा अभ्यास करणे. (उदा.स्टेज लाईटींग, ऑडिटी रियस लाईटींग, प्रदर्शनातील लाईटींग इत्यादी
७.	दिलेल्या विद्युत मंडळाच्या आकृतीप्रमाणे वायरिंग करणे
८.	पॅनल बोर्ड उभारणी व वायरिंग करणे
९.	सिंगल फेज व थ्री फेज एनर्जी मीटरचे वायरिंग, लाईटनिंग अरेस्टसचे वायरिंग

प्रेक्टिकल - २ - बेसिक ऑफ इलेक्ट्रीकल ॲप्लायन्सेस

१	वायरिंग पध्दती (धोकादायक व सुरक्षित) आणि विद्युत मंडळे-कॉडयुट व केबल साधारण आखणी (स्टेअरकेस, गोडाउन, बोगदा व हॉस्पिटल) मंडळाची जोडणी विद्युत तारिणीची जोडणी, केबलस् बसविणे, जॉईंट बॉक्सेस, अनेक मार्गी बटण, उष्णता निर्माण करणारी विद्युतमंडळे, अर्थ कनेक्शन, कॉडयूट बसविण्याची पध्दत, कॉडयूटची धारकता, कॉडयूट कापणे, वाकविणे व आटे पाडणे. स्विचेस, स्विच गीअर, सिलींग रोज, लाकडी ठोकळे, होल्डर, प्लग, मेनस्विच बसविणे. एम.सी.बी., इ.एल.सी.बी. बसविणे.
२	गॅस डिसचार्ज लॅप, मर्क्युरी व सोडीयम व्हेपर लॅप, इनकॅनडेसन्ट लॅप, फ्ल्यूअरोसन्ट ट्यूब, वगैरेचे कार्य, दुरुस्ती व मंडळात जोडणी करणे, लाईटींग रेग्युलेटर, टाईप ऑफ रिप्लेक्टर अभ्यास करणे.
३	घरगुती साधनांची निगा व दुरुस्ती. उदा. अ) इलेक्ट्रिक आयर्न, ब) अेअर सर्व्युलेटर क) इस्त्री ज) सिग्नलींग इक्विपमेंट्स इंडिकेटर, झ) बरगलर अलार्म ग) विद्युत नियंत्रक घडयाळे, घ) एक्स्टेन्शन लाऊड स्पीकर्स, ब) एअर कुलर भ) रेफ्रिजरेटर आणि एअर कंडीशनर
४	औद्योगिक उपकरणांचे वायरिंग :- अ) व्होल्टेज ट्रान्सफॉर्मर, व्होल्टेज अँडजेस्टमेंट ब) निरनिराळ्या डि.सी.मशीन मीटर्स, स्टार्टर्स क) ए.सी.मीटर्स आणि जनरेटर्स, व्होल्टेज कंट्रोल इंडक्शन मीटर्स, स्टार डेल्टा आणि ऑटो ट्रान्सफॉर्मर्स फ) बसबार, ग) इलेक्ट्रीक वेलिंग आणि बॅटरी चार्जींग
५	केबल कंडक्टर व टर्मिनेशन, जॉईंट व क्रिम्पींग
६	सिरीज व पॅरलल सर्कीट जोडणी.

REFERENCE BOOKS

१) SUBODH VIDYUTSHAstra	BY TRAMBAK WAGHMARE
२) ADHUNIK VIDYUTSHAstra	BY PRAKASH SHAHA
३) BASIC ELECTRICITY	BY M L ANWANI
४) SOPE VIDYUTSHAstra	BY SHAM PITKE
५) BASIC ELECTRICAL ENGINEERING	BY P S DHOGAL

*****THE END *****